

Naturvärdesinventering

Baggensstäket, Nacka kommun 2022

Beställning: Nacka kommun
Framställt av: Väg & Miljö AB
<http://vagochmiljo.se>
Slutversion: 2022-11-16
Uppdragsansvarig: Daniel Tooke
Medverkande:
Kvalitetsansvarig: Mattis Arveström
Fotografier: Daniel Tooke
Illustrationer och kartor: Väg & Miljö AB
Internt projektnummer: 936
Foto på framsidan: En flerstamig alm utmed strandpromenaden i *fältstudieområdets* norra del.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 1 av 23

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3
1 Bakgrund.....	4
2 Metod.....	5
2.1 Metodbeskrivning.....	5
2.2 Anpassningar för detta uppdrag.....	5
2.3 Tidpunkt och ansvarig personal.....	5
2.4 Informationskällor och litteratur.....	5
2.5 GIS och fältdatafångst.....	5
2.6 Avvikelser och möjliga felkällor.....	5
3 Beskrivning av fältstudieområdet och det omkringliggande landskapet.....	6
4 Resultat av förstudien.....	7
4.1 Tidigare inventeringar.....	8
4.2 Naturvårdsarter registrerade i Artportalen.....	8
4.3 Statligt och kommunalt utpekade områden med kända naturvärden.....	9
4.4 Naturvårdsstatus och kommunala planer.....	9
4.5 Jordarter i området.....	9
5 Resultat av fältstudien.....	11
5.1 Naturvärdesobjekt.....	11
5.2 Naturvårdsarter.....	13
5.3 Resultat av inventeringstillägg.....	15
6 Ekologisk sårbarhet.....	17
6.1 Naturtyper och naturvärdesobjekt.....	17
6.2 Områdets naturvärden i sammanfattning.....	19
6.3 Åtgärdsförslag för att minska negativ påverkan på naturvärden.....	20
7 Källförteckning.....	21
Appendix 1 - Naturvärdesinventering enligt SIS.....	22
Naturvårdsarter.....	23

Bilaga 1 - Objektskatalog

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 2 av 23

SAMMANFATTNING

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Nacka kommun genomfört en naturvärdesinventering i ett cirka sju hektar stort område beläget vid Baggensstaket, söder om Boo i Nacka kommun. Syftet med utredningen har varit att bedöma områdets naturvärden samt att skapa ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter vid arbete i området.

Naturvärdesinventeringen har utförts enligt SIS-standard (SS 199000:2014) med detaljeringsgrad *medel* och med inventeringstilläggen *naturvärdesklass 4 - visst naturvärde* samt *värdeelement*. Naturvärdesinventeringen har bestått av en *förstudie* och en *fältstudie*. *Fältstudieområdet* är det av kunden önskade utredningsområdet. *Förstudieområdet* omfattar *fältstudieområdet* samt en buffert på ytterligare 100 meter. *Fältstudien* ägde rum 2022-10-10 och 2022-10-13.

Fältstudieområdet består i huvudsak av skogsmark i form av hållmarkstallskog, lövrik barrskog, ädellövskog och trivial lövskog. Det finns även inslag av öppen berghäll och limnisk strand.

Under *förstudien* identifierades två statligt och kommunalt utpekade områden med kända naturvärden inom förstudieområdet. Ett utgörs av Skogsö naturreservat och det andra av ett objekt som bedömts hysa naturvärden av Skogsstyrelsen. Åtta tidigare inrapporterade fynd av naturvårdsarter fanns även registrerade i Artportalen inom området. Sju av dessa är rödlistade enligt *Rödlistade Arter i Sverige 2020*. Tre omfattas av lagstadgat skydd enligt artskyddsförordningen och fyra anges som signalarter enligt Skogsstyrelsen.

Under *fältstudien* avgränsades sju naturvärdesobjekt. Tre av dessa bedömdes hysa naturvärdesklass 2 - *högt naturvärde*, två bedömdes hysa naturvärdesklass 3 - *påtagligt naturvärde*, och två bedömdes slutligen hysa naturvärdesklass 4 - *visst naturvärde*. Sex av objekten består av naturtypen *skog och träd*, och ett består av *berg och sten*. Inget objekt med naturvärdesklass 1 - *högsta naturvärde* avgränsades i samband med *fältstudien*.

Enligt SIS standard för naturvärdesinventering är det viktigt att den totala arealen av områden med naturvärdesklass 4 - *visst naturvärde* och naturvärdesklass 3 - *påtagligt naturvärde* bibehålls eller utökas, samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. För objekt med naturvärdesklass 2 - *högt naturvärde* är bedömningen att varje enskilt område med denna naturvärdesklass är av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Totalt sju naturvårdsarter har påträffats inom *fältstudieområdet* i samband med *fältstudien*. Fyra av dessa klassas som signalarter och tre av dem är även klassade som rödlistade arter. Två av naturvårdsarterna omfattas av lagstadgat skydd via fridlysning.

I samband med *fältstudien* avgränsades även 102 värdefulla träd, 13 döda träd, åtta större ansamlingar med död ved och ett större stenröse som värdeelement.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 3 av 23

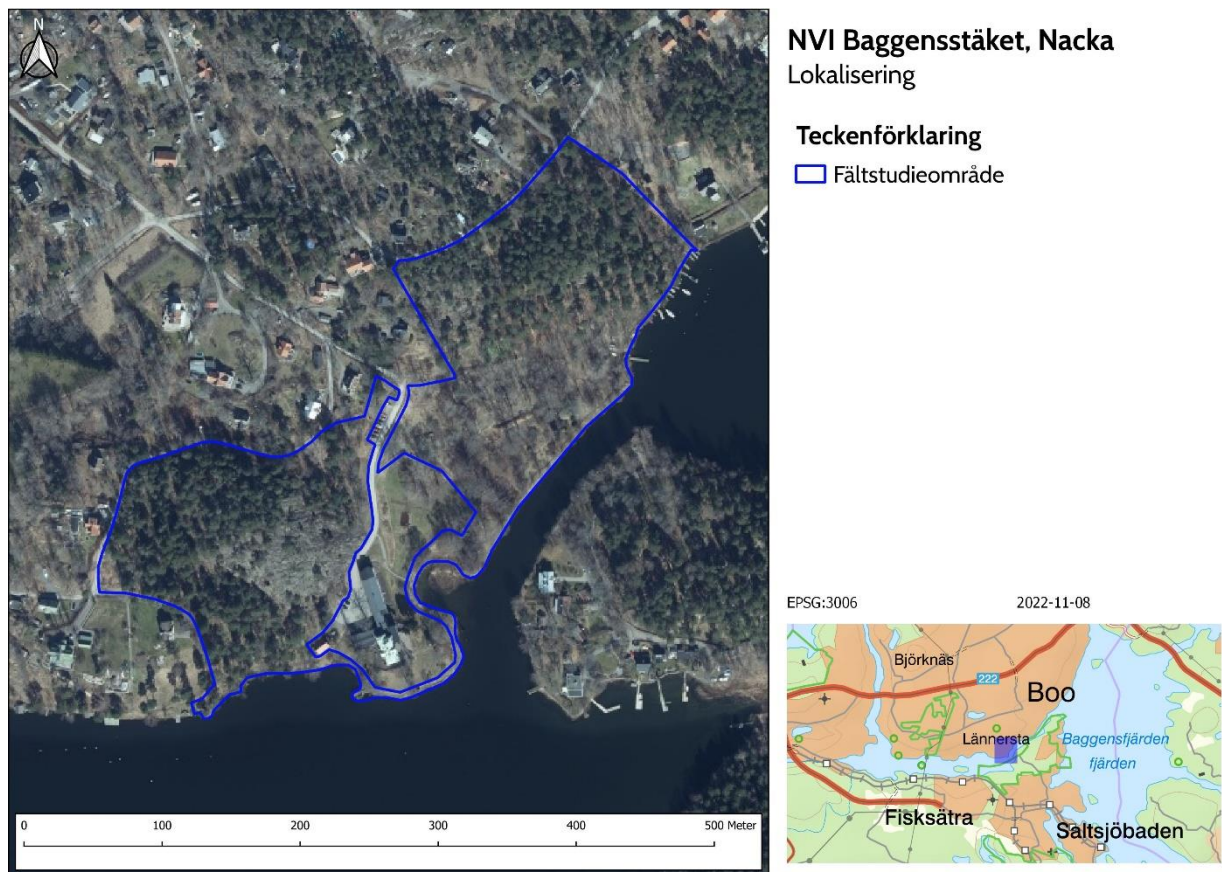

1 BAKGRUND

Väg & Miljö har på uppdrag av Nacka kommun genomfört en naturvärdesinventering (NVI) enligt SIS-standard (SS 199000:2014). *Fältstudieområdet* omfattar omkring sju hektar och är beläget vid Baggensstäket, söder om Boo i Nacka kommun. Nacka kommun ämnar upprätta ett kulturresevat inom majoriteten av *fältstudieområdet*.

Fältstudieområdet består i huvudsak av skogsmark i form av hållmarkstallskog, lövrik barrskog, ädellövskog och trivial lövskog. Det finns även inslag av öppen berghäll och limnisk strand (Figur 1).

Syftet med en naturvärdesinventering är att på ett standardiserat sätt identifiera, avgränsa, beskriva och klassificera de delar av *fältstudieområdet* som är av betydelse för biologisk mångfald. Målet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets naturvärden så att ekologiska aspekter kan beaktas vid planering och arbeten inom det berörda området.

Figur 1. Karta över *fältstudieområdets* utsträckning och position.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstäket, 2022	2022-11-16	Sida 4 av 23

2 METOD

2.1 Metodbeskrivning

Inventeringen har genomförts enligt Svensk Standard SS 199000:2014 *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning* med tillhörande Teknisk rapport (SIS-TR 199001:2014).

2.2 Anpassningar för detta uppdrag

Naturvärdesinventeringen består av en *förstudie* och en *fältstudie*. *Fältstudieområdet* är det av kunden önskade utredningsområdet. *Förstudieområdet* utgör *fältstudieområdet* samt en ytterligare buffert på 100 meter. Inventeringen har vidare genomförts med detaljeringsgraden *medel*, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är 0,1 hektar för ytor och 50 meter långt och 1 meter brett för linjeformade objekt.

Naturvärdesinventeringen har utförts med följande inventeringstilläggen *naturvärdesklass 4 - visst naturvärde* och *värdeelement*.

2.3 Tidpunkt och ansvarig personal

Projektledare och ansvarig för *för-* och *fältstudie*, kartor och rapport har varit Daniel Tooke. Mattis Arveström har ansvarat för intern kvalitetsgranskning. Uppdraget har genomförts under perioden september - oktober, 2022. *Fältstudien* utfördes 2022-10-10 och 2022-10-13.

2.4 Informationskällor och litteratur

Ett flertal databaser och webbtjänster har använts för att kartlägga tidigare kända naturvärden och skyddade områden i *för-* och *fältstudieområdet*. Vidare har ett antal dokument använts för att bedöma vikten av olika naturvårdsarter (se appendix 1) och lagstiftningar. Samtliga källor som använts som underlag för avgränsningar och bedömningar anges i referenslistan längst bak i rapporten.

2.5 GIS och fältdatafångst

För datainsamling under *fältstudien* användes en fältplatta med applikationen FieldMaps för ArcGIS i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. Noggrannheten i geografisk positionering är mellan 5–15 meter. Efter datainsamling i fält justerades vid behov gränser med hjälp av kartor och ortofoton i QGIS 3.20.1. GIS-data i form av shapefiler över samtliga naturvärdesobjekt och värdeelement finns upprättade.

2.6 Avvikelser och möjliga felkällor

Olika naturvårdsarter är synliga under olika delar av säsongen. Därmed är arter och naturvärden som inte varit möjliga att se vid *fältstudien* eller inrapporterade sedan tidigare inte med i denna rapport. Naturvärdesinventeringen bedöms dock som säker för samtliga av de besökta naturtyperna då förekomsten av strukturer, element och naturvårdsarter ger en tillfredställande indikation på objektens naturvärde.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 5 av 23

3 BESKRIVNING AV FÄLTSTUDIEOMRÅDET OCH DET OMKRINGLIGGANDE LANDSKAPET

Fältstudieområdet domineras främst av skogsmark. I områdets norra och sydvästra delar utgörs skogsmarken främst av lövrik barrskog och hållmarkstallskog (Figur 2) med mycket stora inslag av äldre tallar. Dessa tallar är ofta senvuxna, framför allt de som växer på hållmarkerna. De hyser även ofta andra värdefulla strukturer så som pansarbark, barksprickor, savflöden och förekomst av naturvårdsarter.

Fältstudieområdets centrala delar domineras främst av lövskog bestående av en blandning av triviala lövträd och ädellövträd (Figur 3). Dessa skogsområden är betydligt yngre, även om enstaka gamla och grova lövträd förekommer. Marken täcks av fallna löv och förna, men ställvis även med rikliga inslag av död ved.

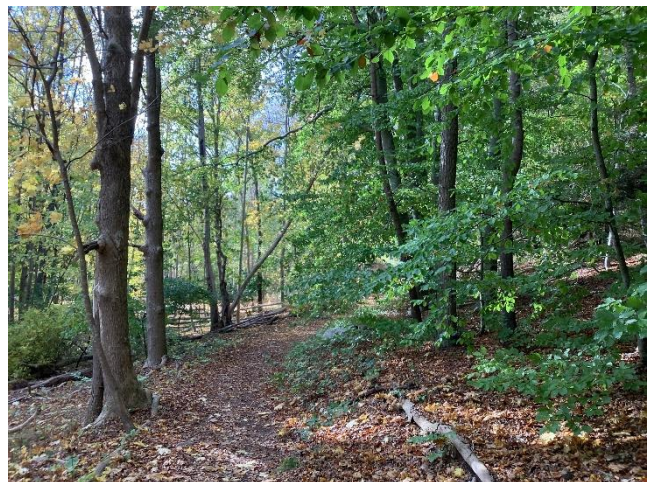
Centralt beläget i *fältstudieområdets* södra del finns även en hög och öppen hållmark med enbart ett fåtal senvuxna tallar. Slutligen utgörs hela *fältstudieområdets* södra-nordöstra kant av limnisk strand där *fältstudieområdet* gränsar till Lännerstasundet.

Stora delar av området hyser även spår av tidigare brand. Många av träden, och då framför allt de äldre tallarna, hyser rikligt med skador orsakade av brand. Det finns även små förekomster av bränd död ved (Figur 4) på enstaka platser inom *fältstudieområdet*.

Fältstudieområdet omges framför allt av infrastruktur och bebyggd mark i form av villatomter, bostadshus och vägar, samt Lännerstasundets vatten. På andra sidan sundet återfinns dock större sammanhängande naturområden av liknande typ som de inom *fältstudieområdet*.

Figur 2. Senvuxen hållmarkstallskog i *fältstudieområdets* norra del.

Figur 3. En samling ädellövträd i *fältstudieområdets* mitt.

Figur 4. Död ved med spår av brand i *fältstudieområdets* mitt.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 6 av 23

4 RESULTAT AV FÖRSTUDIEN

Under naturvärdesinventeringens *förstudie* utfördes eftersök i en rad olika källor som berör det aktuella *förstudieområdet*. Detta för att identifiera tidigare registrerade fynd och känd kunskap om exempelvis naturvärden och naturvårdsarter inom eller i nära angränsning till *förstudieområdet* (Figur 5). Under *förstudien* i detta uppdrag gjordes eftersök i de källor som anges i tabell 1.

Tabell 1. En lista av de typer av information som eftersökts under *förstudien*, samt de projekt eller kartlager informationen kommer ifrån och vilken institution eller tjänst som tillhandahållit med informationen.

Projekt eller kartlagernamn	Typ av information	Källa
Artportalen	Tidigare registrerade fynd av naturvårdsarter och invasiva arter.	Artdatabanken, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
Biotopskyddsområden	Skyddade biotoper	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Jordarter 1:25 000–1:100 000	Jordarter i området	SGU, Sveriges Geologiska Undersökning
Naturreservat	Naturreservat	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Nationalparker	Nationalparker	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Naturvårdsavtal (Skogsstyrelsen)	Områden som skyddas enligt naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Naturvårdsavtal (Naturvårdsverket & Länsstyrelse)	Områden som skyddas enligt naturvårdsavtal med Naturvårdsverket & Länsstyrelse	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Natura 2000, Art- och habitatdirektivet	Områden som skyddas av Art- och habitatdirektivet	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Natura 2000, Fågeldirektivet	Områden som skyddas av Fågeldirektivet	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Nyckelbiotopsinventeringen	Nyckelbiotoper och områden med naturvärde	Skogens Pärlor, Skogsstyrelsen
Riksintresse Naturvård	Områden som anses hysa riksintressen med hänsyn till naturvård	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Sumpskogsinventeringen	Områden som hyser sumpskog	Skogens Pärlor, Skogsstyrelsen
Våtmarksinventeringen (VMI)	Värdefulla våtmarksområden	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Värdefulla vatten	Vattendrag och sjöar med speciellt värdefulla egenskaper	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Ängs- och betesmarksinventeringen	Värdefulla ängs- och betesmarker	TUVA, Jordbruksverket

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 7 av 23

4.1 Tidigare inventeringar

Tidigare utredningar av *fältstudieområdets* naturvärden har gjorts i samband med utkastet till Baggensstäkets kulturresevat, *Bilaga 1 Baggensstäket förslag till beslut NTN 20170124(229794)*. Denna inventering poängterar att *fältstudieområdet* hyser naturvärden främst knutna till:

- Förvildad park och trädgård med förekomst av grova ädellövträd.
- Strandpartier med ihåliga klippalar, ett kärr och vintertid öppet strömmande vatten.
- Höjdparter med branter och sluttningar, klädda med gammal tallskog.
- Att området utgör en *ecoton*, det vill säga en zon som länkar samman två olika typer av naturmiljöer, i detta fall marin och terrestra miljöer.

Utredningen inkluderar även en områdesbeskrivning med översiktliga redogörelser för de olika delområdenas viktigaste strukturer och naturvärden.

4.2 Naturvårdsarter registrerade i Artportalen

Åtta tidigare inrapporterade fynd av naturvårdsarter fanns registrerade i Artportalen inom *förstudieområdet*, fördelade på elva separata fynd. Dessa naturvårdsarter redovisas översiktligt i tabell 2.

Sju arter är rödlistade enligt *Rödlistade Arter i Sverige 2020*. Mindre hackspett (*Dryobates minor*), reliktbock (*Nothorhina muricata*), smådopping (*Tachybaptus ruficollis*), talticka (*Porodaedalea pini*), vippärt (*Lathyrus niger*) och ädelguldbagge (*Gnorimus nobilis*) listas alla som *nära hotad* (NT), medan kricka (*Anas crecca*) listas som *sårbar* (VU).

Kricka, mindre hackspett och smådopping omfattas även av lagstadgat skydd via fridlysning enligt 4 § artskyddsförordningen. Se rubrik 5.2.1.1 *Förbud gällande fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen*.

Slutligen anges reliktbock, svart trolldruva (*Actaea spicata*), talticka och vippärt som signalarter enligt Skogsstyrelsen. Dessa arter signalerar om förekomst av äldre skogsområden med goda naturvärden.

I de fall där tidigare registrerade fynd av naturvårdsarter med säkerhet kan knytas till naturvärdesobjekt som avgränsats under denna inventerings *fältstudie* har dessa vägts in i bedömningen av objektets artvärde. Dessa arter listas då även under respektive objekt i objektskatalogen i bilaga 1.

Tabell 2. En lista av de tidigare inrapporterade naturvårdsarter som registrerats inom *förstudieområdet*.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistad	Lagskydd	Signalart
Kricka	<i>Anas crecca</i>	Sårbar (VU)	4 § ASF	
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF	
Reliktbock	<i>Nothorhina muricata</i>	Nära hotad (NT)		Ja
Smådopping	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF	
Svart trolldruva	<i>Actaea spicata</i>	Livskraftig (LC)		Ja
Talticka	<i>Porodaedalea pini</i>	Nära hotad (NT)		Ja
Vippärt	<i>Lathyrus niger</i>	Nära hotad (NT)		Ja
Ädelguldbagge	<i>Gnorimus nobilis</i>	Nära hotad (NT)		

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstäket, 2022	2022-11-16	Sida 8 av 23

4.3 Statligt och kommunalt utpekade områden med kända naturvärden

I samband med förstudien registrerades två statliga och kommunala områden med tidigare kända naturvärden. Dessa områden består av Skogsö naturreservat, samt ett område som avgränsats som ett objekt med naturvärde av Skogsstyrelsen.

I tabell 1 listas samtliga källor som undersökts i samband med inventeringens *förstudie*. Alla typer av tidigare registrerade områden med kända naturvärden finns dock inte inom *förstudieområdet*. Nedan beskrivs de typer av områden som hyser tidigare registrerade naturvärden som registrerats inom *förstudieområdet*. Dessa områden visas även på karta i figur 5.

4.4.1 Naturreservat

Det finns ett naturreservat inom *förstudieområdet*. Naturreservat är områden med lagstadgat skydd enligt miljöbalken som bildas för att skydda värdefulla naturmiljöer av olika typer. Varje naturreservat är unikt och omfattas därmed av olika föreskrifter för att bevara de naturvärden som finns inom reservatet. För åtgärder som bryter mot de föreskrifter som gäller i ett naturreservat krävs det att ansökan om dispens skickas till aktuell länsstyrelse.

Skogsö naturreservat bildades 1997 och är beläget i utmed norra kanten av *förstudieområdet*. Reservatet bedöms hysa naturvärden kopplat till hållmarkstallskog, fuktig granskog, ädellövskogspartier, alkärr, näringsrik sjö och fattigkärr.

4.4.2 Objekt med naturvärde

Det finns av Skogsstyrelsen ett identifierat objekt med naturvärde som utgör cirka halva ytan av *fältstudieområdet*. Objekt med naturvärden avgränsas av Skogsstyrelsen i samband med inventering av nyckelbiotoper. De uppnår inte de krav som ställs på nyckelbiotoper, men hyser fortfarande goda naturvärden och kan potentiellt utvecklas till nyckelbiotoper med tiden.

Objektet med naturvärde som avgränsats av Skogsstyrelsen har ärendebeteckning N 253-2012, inventerades under 2012, är 3,1 hektar stort och hyser naturvärden kopplade till lövskog.

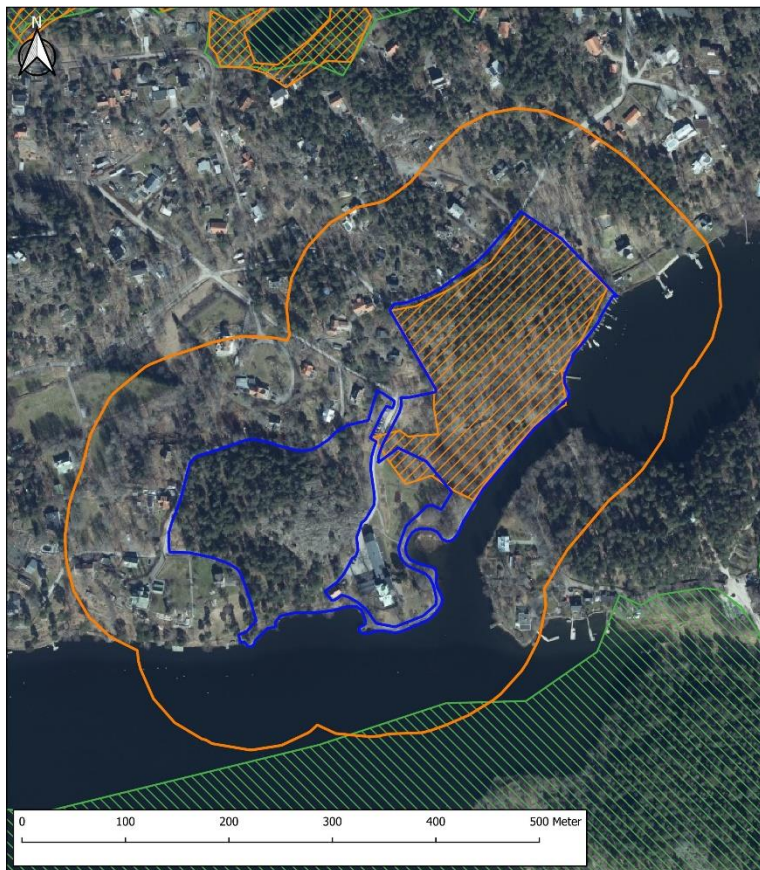
4.4 Naturvårdsstatus och kommunala planer

Förstudieområdet berörs inte av några naturvårdsplaner.

4.5 Jordarter i området

Förstudieområdets norra och södra delar domineras främst av urberg, ställvis täckt med tunna lager av moränjordar. Områdets centrala delar består i huvudsak av sandig morän med inslag av post-glacial lera.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstäket, 2022	2022-11-16	Sida 9 av 23

NVI Baggensstället, Nacka
Resultat av förstudien

Teckenförklaring

- Fältstudieområde
- Förstudieområde

Statligt och kommunalt utpekade naturvärden

- Objekt med naturvärde (Skogsstyrelsen)
- Naturresevat

EPSG:3006

2022-11-10

Figur 5. Karta över samtliga sedan tidigare utpekade naturvärden som registrerats inom förstudieområdet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstället, 2022	2022-11-16	Sida 10 av 23

5 RESULTAT AV FÄLTSTUDIEN

5.1 Naturvärdesobjekt

I samband med *fältstudien* avgränsades totalt sju naturvärdesobjekt (Figur 6). Tre av objekten bedömdes hysa naturvärdesklass 2 – *högt naturvärde*, två bedömdes hysa naturvärdesklass 3 – *påtagligt naturvärde*, och ytterligare två bedömdes hysa naturvärdesklass 4 – *visst naturvärde*. Inget objekt med naturvärdesklass 1 – *högsta naturvärde* avgränsades i samband med *fältstudien*.

5.1.1 Objekt med naturvärdesklass 2 – Högt Naturvärde

Tre objekt med denna naturvärdesklass avgränsades inom *fältstudieområdet*. Väg & Miljö tolkar det som att denna värdeklass är av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal och regional nivå.

Naturvärdesobjekt 1 (NVO1) och naturvärdesobjekt 6 (NVO6) utgörs båda av naturtypen *skog och träd* och biotopen *hällmarkstallskog*. Båda objekten hyser en stor närvaro av gamla och senvuxna tallar med många värdefulla strukturer, så som brandljud, håligheter, barksprickor och savflöden. Inom dessa objekt finns även rikligt med fynd av både talticka och reliktböck.

Naturvärdesobjekt 4 (NVO4) utgörs också av naturtypen *skog och träd*, men av biotopen *lövrik barrskog*. Likt objekt 1 och 6 präglas dock även naturvärdesobjekt 7 av en stark förekomst av gamla och ofta grova tallar med värdefulla strukturer, och även inom detta objekt återfinns rikligt med fynd av talticka och reliktböck.

5.1.2 Objekt med naturvärdesklass 3 – Påtagligt Naturvärde

Två objekt med denna naturvärdesklass har avgränsats inom *fältstudieområdet*. Väg & Miljö tolkar det som att denna värdeklass är av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal nivå.

Naturvärdesobjekt 2 (NVO2) och naturvärdesobjekt 3 (NVO3) utgörs båda av naturtypen *skog och träd*, och av en blandning av biotoperna *triviala lövträd* och *ädellövträd*. Bägge objekten är tämligen artfattiga, men hyser trots detta en god förekomst av grov död ved i olika nedbrytningsstadier. Det finns även flera stående döda träd och gamla, grova lövträd i dessa objekt.

5.1.3 Objekt med naturvärdesklass 4 – Visst Naturvärde

Två objekt med denna naturvärdesklass har avgränsats inom *fältstudieområdet*. Väg & Miljö tolkar det som att denna värdeklass är av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal nivå.

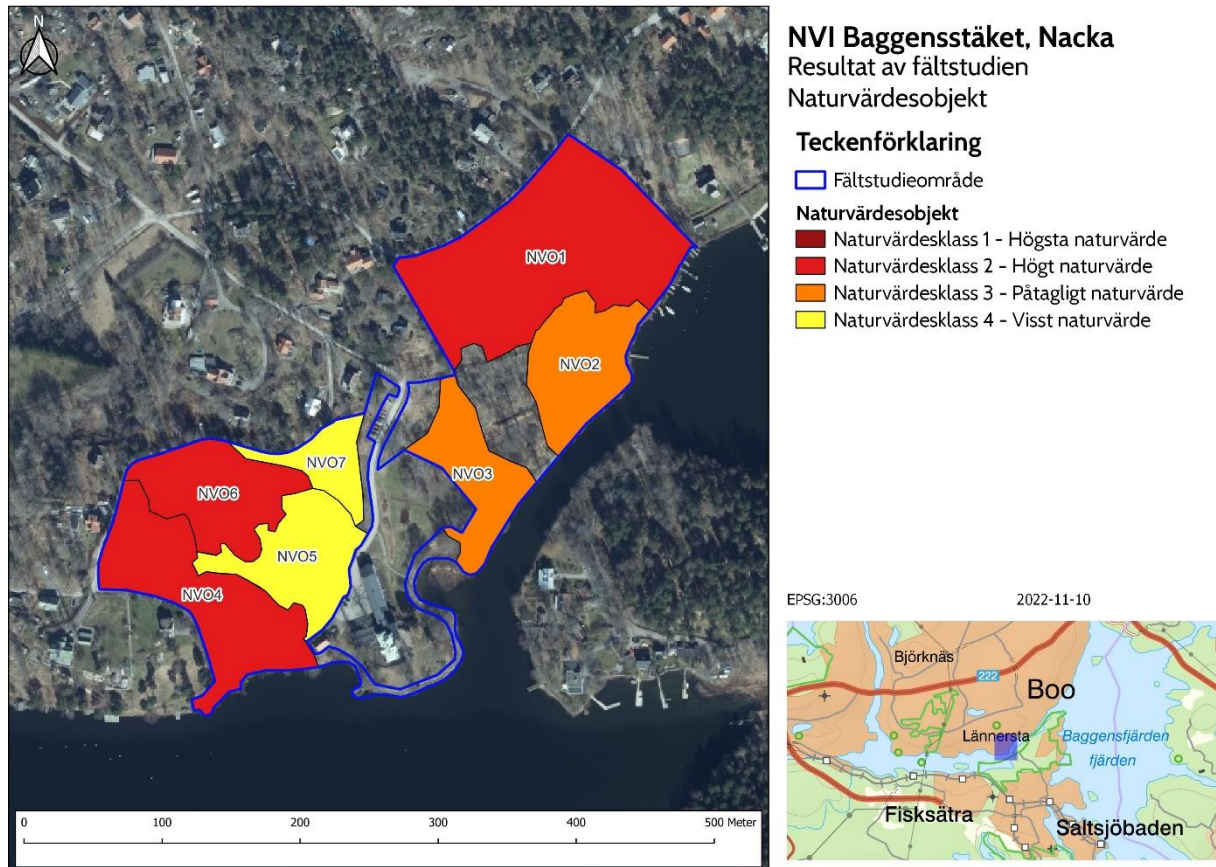
Naturvärdesobjekt 5 (NVO5) utgörs av naturtypen *berg och sten* och biotopen *hällmark*. Sammanhängande hällmarker skapar variation i ett annars skogsdominerat landskap och därmed förutsättningar för fler arter än i enbart obruten skogsmark.

Naturvärdesobjekt 7 (NVO7) består av naturtypen *skog och träd* och biotopen *lövrik barrskog*. Detta objekt hyser främst naturvärden knutna till förekomsten av ett olikådligt trädskikt med inslag av äldre tallar.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 11 av 23

5.1.4 Övrig naturmark

Inom *fältstudieområdet* finns det naturmark som i den här inventeringen ej avgränsats som naturvärdesobjekt. Det betyder dock inte att det ej finns naturvärden inom dessa områden. Detta kan bero på att detta är en inventering med detaljeringsgrad *medel* och dessa naturvärden kan vara för små för att avgränsas som naturvärdesobjekt under denna detaljeringsgrad. Det kan även bero på att naturvärdena inte är tillräckligt höga för att nå upp till lägsta registrerbara naturvärdesklass för denna inventering.

Figur 6. Karta över samtliga naturvärdesobjekt som avgränsats under naturvärdesinventeringens *fältstudie*.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstäket, 2022	2022-11-16	Sida 12 av 23

5.2 Naturvårdsarter

I *fältstudieområdet* har sju naturvårdsarter påträffats i samband med *fältstudien*. Fyra av dessa betraktas som signalarter. Tre av arterna omfattas av lagstadgat skydd, även kallat fridlysning, via Artskyddsförordningen. Tre av arterna är rödlistade enligt *Rödlistade arter i Sverige 2020*. Samtliga kända förekomster av naturvårdsarter anges i tabell 3. Arter funna inom avgränsade naturvärdesobjekt återfinns även under respektive objekt i objektskatalogen i Bilaga 1.

5.2.1 Fridlysta arter

5.2.1.1 Förbud gällande fåglar enligt 4 § artskyddsförordningen

Ett stort antal fågelarter i Sverige omfattas av lagstadgat skydd via fridlysning genom 4 § artskyddsförordningen. Enligt 4 § artskyddsförordningen är det förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, om inte störningen saknar betydelse för att
  - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
  - b) återupprätta populationen till den nivån.

I samband med *fältstudien* registrerades en art som omfattas av skydd enligt 4 § artskyddsförordningen, nämligen större hackspett (*Dendrocopos major*). I samband med *förstudien* registrerades även tre fynd av fåglar som också omfattas av detta skydd (se rubrik 4.2 *Naturvårdsarter registrerade i Artportalen*).

5.2.1.2 Förbud gällande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger enligt 8 § artskyddsförordningen

Flera kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger är skyddade enligt 8 § artskyddsförordningen. Enligt 8 § artskyddsförordningen är det för dess arter förbjudet att:

1. plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och
2. ta bort eller skada frön eller andra delar

Inom *fältstudieområdet* registrerades blåsippa (*Hepatica nobilis*) som omfattas av skydd enligt 8 § artskyddsförordningen i Stockholms län.

5.2.1.3 Förbud gällande kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger enligt 9 § artskyddsförordningen

Ytterligare ett antal kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger omfattas av skydd enligt 9 § artskyddsförordningen. Totalt åtta arter som omfattas av skydd enligt 9 § artskyddsförordningen har sedan tidigare registrerats inom *förstudieområdet*. Enligt 9 § artskyddsförordningen är det förbjudet att:

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 13 av 23

1. gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna, och
2. plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Inom *fältstudieområdet* registrerades liljekonvalj (*Convallaria majalis*) som omfattas av skydd enligt 9 § artskyddsförordningen i Stockholms län.

5.2.2 Rödlistade arter

Tre arter som anges som rödlistade enligt *Rödlistade arter i Sverige 2020* noterades inom *fältstudieområdet* i samband med *fältstudien*

Tallticka (*Porodaedalea pini*, figur 7) är listad som *nära hotad* (NT), och rikligt med fynd av denna art gjordes inom *fältstudieområdet*. Tallticka är en art som är nära knuten till förekomsten av gamla tallar och är därmed känslig för exploatering. I samband med att äldre tallskogar avverkas eller exploateras blir denna art alltmer sällsynt.

Figur 7. Tallticka, registrerad i *fältstudieområdets* norra del.

Reliktbock (*Nothorhina muricata*) är listad som *nära hotad* (NT) och återfanns på många platser inom *fältstudieområdet*. Likt tallticken är reliktbock knuten till förekomst av gamla tallar, men den ställer högre krav på sin livsmiljö. Den är beroende av gamla tallar i soliga lägen för att lägga sina ägg och kläcka sina larver.

Kolflarnlav (*Carbonicola anthracophila*) är listad som *nära hotad* (NT), och hittades på ett par platser inom *fältstudieområdet*. Kolflarnlav är en mycket habitatspecifik art som därmed är mycket känslig. Laven växer enbart på förkolnad och gammal tallved i lägen med god solinstrålning. Eftersom naturlig brand i äldre tallskogsområden blir alltmer ovanlig, minskar även arten i antal.

5.2.3 Signalarter

Fyra signalarter noterades inom *fältstudieområdet*. Blomkålsvamp (*Sparassis crispa*), tallticka, kolflarnlav och reliktbock listas alla som signalarter enligt *Skyddsvärd Skog – Naturvårdsarter*, utgiven av Skogsstyrelsen 2019. Dessa arter är främst knutna till tallskogsområden, och signalerar om gamla bestånd av naturskog med goda naturvärden.

Tabell 3. Naturvårdsarter som påträffades vid *fältstudien*.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori	Signalart	Lagskydd
Blomkålsvamp	<i>Sparassis crispa</i>	Livskraftig (LC)	Ja	
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	Livskraftig (LC)		8 § ASF
Kolflarnlav	<i>Carbonicola anthracophila</i>	Nära hotad (NT)	Ja	
Liljekonvalj	<i>Convallaria majalis</i>	Livskraftig (LC)		9 § ASF
Reliktbock	<i>Nothorhina muricata</i>	Nära hotad (NT)	Ja	
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	Livskraftig (LC)		4 § ASF
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	Nära hotad (NT)	Ja	

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 14 av 23

5.3 Resultat av inventeringstillägg

5.3.1 Värdeelement

Under *fältstudien* avgränsades totalt 124 värdeelement (Figur 9). Värdeelement är element som är särskilt viktiga för *fältstudieområdet* naturvärde, men inte är av sådan typ eller storlek att de avgränsas som naturvärdesobjekt. Av de 124 värdeelement som avgränsades bestod 102 av värdefulla träd, 13 av stående döda träd, åtta av större ansamlingar med död ved samt ett av ett större stenröse.

Värdefulla träd (Figur 8) inkluderar i sammanhanget träd som uppvisar flera värdefulla strukturer. Detta kan inkludera exempelvis grövre senvuxna träd, träd med brandljud, pansarpark, vidkronighet, hack efter hackspettar, insektsgnag och håligheter. Värdefulla träd kan även vara *skyddsvärda träd* eller *särskilt skyddsvärda träd*. Stående döda träd är enligt definitionen nedan även skyddsvärda.

60 fynd av *skyddsvärda träd* och två fynd av *särskilt skyddsvärda träd* gjordes under *fältstudien*. Med *skyddsvärda träd* avses under denna inventering:

- Grova träd.
- Stående döda träd.
- Hamlade träd.

Med *särskilt skyddsvärda träd* avses (Naturvårdsverket 2012):

- Jätteträd: Träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- Mycket gamla träd: Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- Grova hålträd: Träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

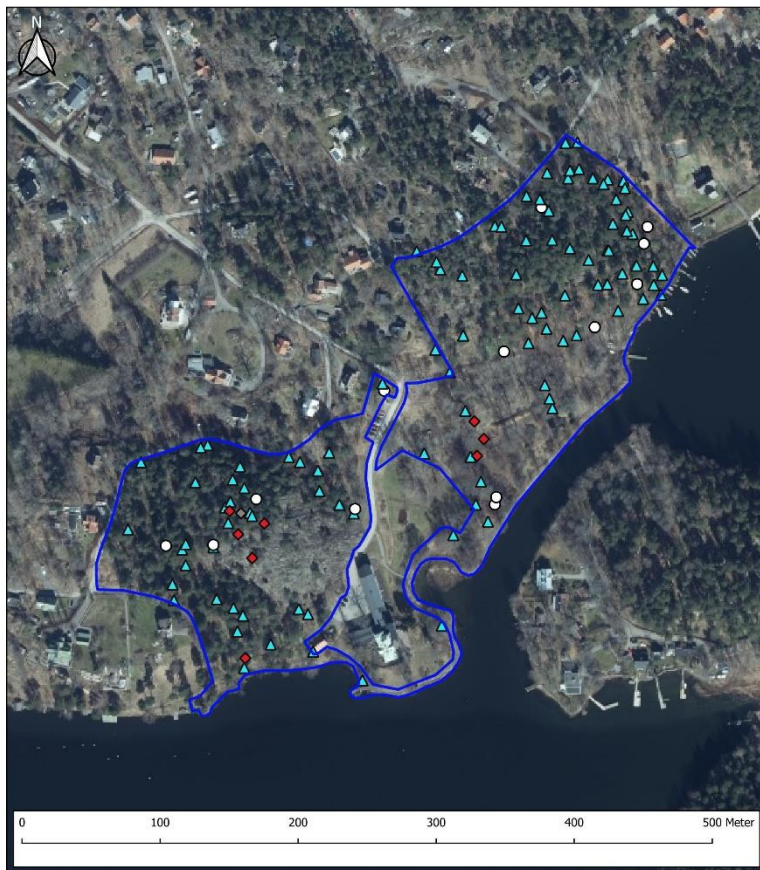
Åtta fynd av död ved gjordes under *fältstudien*. Liggande grov död ved är en indikator på mindre påverkade, brukade eller reglerade naturområden. Exempel på sådana är äldre skogsområden och oregrerade vattendrag. Många arter av insekter, vedsvamp, lavar och fåglar är beroende av förekomsten av död ved.

Ett fynd av ett större stenröse gjordes under *fältstudien*. Stenrösen bidrar med ökad variation i landskapet och skapar unika förutsättningar för olika arter som annars inte skulle kunna existera i området.

Figur 8. En senvuxen tall som växer på en hållmark i *fältstudieområdet* norra del. Trädet hyser förekomst av både blomkålssvamp, tallticka och reliktböck.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 15 av 23

NVI Baggensstället, Nacka
 Resultat av fältstudien
 Värdeelement

Teckenförklaring

□ Fältstudieområde

Värdeelement

- ◆ Död ved
- Dött träd
- ▲ Värdefullt träd
- ◆ Stenröse

EPSG:3006

2022-11-08

Figur 9. Karta över samtliga värdeelement som avgränsades under naturvärdesinventeringens fältstudie.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstället, 2022	2022-11-16	Sida 16 av 23

6 EKOLOGISK SÅRBARHET

När oexploaterad mark tas i anspråk finns risk att värdefulla naturområden och biotoper för olika arter försvinner. Detta innebär en förlust av biologisk mångfald. Därför är det viktigt att redan i ett tidigt skede i en exploateringsprocess ta hänsyn till naturvärden. Detta är något som bland annat regleras i Miljöbalken (1998:808) 1 kap. 1§, 2 kap. 3§ och 3 kap. samt plan- och bygglagen (2010:900) 1 kap. 1§. Ny exploatering och markanvändning bör utformas på ett sätt så att biologisk mångfald har förutsättningar att finnas kvar och att spridning av arter fortsättningsvis är möjlig.

Efter att områden har exploaterats finns det risk att spridningen mellan de kvarvarande naturvärdesobjekten försvåras genom att exploatering och ny markanvändning bildar barriärer som påverkar arters förmåga till förflyttning. Det finns även risk för att de kvarvarande naturmiljöerna utsätts för ökad störning i form av exempelvis buller.

6.1 Naturtyper och naturvärdesobjekt

För samtliga naturtyper gäller generellt att ju högre naturvärde de har desto känsligare är de för exploatering, särskilt om värdet är knutet till gammal skogsmark eller hydrologi. Ett av de största hoten för biologisk mångfald, förutom inanspråktagande av värdefulla miljöer, är uppsplittring och fragmentering av naturmiljöer samt påverkan på spridningssamband genom anläggande av vägar eller byggelse.

Tre naturvärdesobjekt inom *fältstudieområdet* har bedömts hysa värden motsvarande naturvärdesklass 2 - *högt naturvärde*, två objekt har bedömts hysa värden motsvarande naturvärdesklass 3 - *påtagligt naturvärde*, och ytterligare två objekt har bedömts hysa värden motsvarande naturvärdesklass 4 - *visst naturvärde*. Naturvärdesobjekt med olika naturvärdesklasser kräver olika grad av hänsyn i samband med exploatering enligt Svensk Standard SS 199000:2014:

- **Naturvärdesklass 2 - Högt naturvärde.**

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

- **Naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde.**

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större, samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

- **Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde.**

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 17 av 23

Dessa naturvärdesobjekt består av en rad olika naturtyper som alla hyser unika strukturer, artsammansättningar, känslighet och behov av skydd. Inom *fältstudieområdet* registrerades naturvärdesobjekt med naturtyperna *berg och sten* och *skog och träd*.

6.1.1 Berg och sten

Berg och sten är en naturtyp som domineras av förekomsten av klippor, berg eller stenblock. Den hyser därför enbart sporadiska och tunna förekomster av andra jordarter. Detta leder till en unik flora och fauna som skiljer sig mycket från omkringliggande skogsmarker. Mossor och lavar dominerar ofta dessa naturtyper då de ofta är ogynnsamma för de flesta kärlväxter. Dock kan skrevor och sprickor med mindre jordsamlingar bilda extrema miljöer som hyser växter som inte återfinns i någon annan naturtyp. Dessa naturtyper bildar ofta även hålrum som utgör mycket viktigt skydd för flertalet olika arter av fåglar, däggdjur och kräldjur.

Då denna naturtyp präglas av en mycket tunn eller icke befintlig jordmån är den mycket känslig för ökad tillförsel av olika jordtyper. De arter som utvecklats inom denna naturtyp växer oftast mycket långsamt på grund av den extremt näringsfattiga och utsatta miljön, vilket leder till att de är mycket känsliga för störningar. Om block flyttas, sprängs eller täcks över tar det ofta mycket lång tid för dessa arter att återhämta sig.

6.1.2 Skog och träd

Naturvärden som är knutna till gamla träd, skogsmiljöer med lång kontinuitet och/eller hydrologiskt känsliga skogsmiljöer tar i regel ett eller flera århundraden att utvecklas naturligt. Därför går det som regel inte att återskapa eller kompensera för intrång eller åverkan i dessa objekt. De bör därför i regel inte bebyggas utan i stället sparas till så stor del som möjligt. Miljöer med äldre skog är känsliga för ingrepp och om de gamla träden tas bort stor omfattning uppkommer skada på naturvärdena på platsen som bedöms vara irreversibel. Utöver detta sker en minskad möjlighet att på platsen upprätthålla habitatnätverk och funktionella ekologiska samband med närliggande skogsområden.

Skogar är även känsliga för avverkning och bortforsling av substrat så som död ved, både i form av liggande stockar och torrakor. Skälet till detta är att arter knutna till träd och olika förmultningsstadier av ved är känsliga för att dessa försvinner. Arterna behöver hela tiden ha tillgång till sitt substrat och tar man bort det tar man bort möjligheterna för arterna att existera på platsen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 18 av 23

6.2 Områdets naturvärden i sammanfattning

De naturvärden som registrerats inom de naturvärdesobjekt som avgränsats inom *fältstudieområdet* är framför allt knutna till förekomst av:

- **Förekomst av flerskiktad skogsmark**
Flerskiktad skogsmark med unga, medelålders och gamla träd tyder på att skogsområdet har funnits länge och hyser en mer varierad och komplex naturmiljö än områden med enbart yngre träd. Flerskiktade skogsområden med inslag av äldre individer är mycket känsliga för exploatering i form av avverkning, då dessa element tar flera århundraden att återskapas naturligt.
- **Förekomst av värdefulla, skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd**
Skyddsvärda träd, särskilt skyddsvärda träd eller annars värdefulla träd inkluderar exempelvis gamla, grova, urholkade eller döda träd, samt träd som uppvisar andra värdefulla strukturer. Dessa typer av träd är element som bedöms vara ovanliga i landskapet och bidrar därmed med unika tillskott till naturmiljön. Dessa träd har därmed ett egenvärde i bibehållandet av biologisk mångfald och är mycket känsliga för avverkning eller skador på sina rötter.
- **Förekomst av grov död ved**
Förekomst av grov död ved i olika nedbrytningsstadier är ofta synonymt med gamla och orörda naturområden. Många arter av vedsvampar, insekter och fågel är helt beroende av död ved, antingen som boplats eller för att söka föda och lever enbart där död ved finns. Förekomsten av död ved i skogsmark är särskilt känslig för exploatering i form av olika typer av skogsbruk så som avverkning av döda träd, torrakor och högstubbar, samt gallring och bortforsling av fallna träd. Förekomst av död ved inom och i nära angränsning till vattendrag, sjöar, strandzoner och våtmarker utsätts även ofta för röjning och bortforsling.
- **Förekomst av strandzoner och limniska stränder**
Alla vattendrag, sjöar och andra typer av vattenområden omges av strandzoner. Dessa utgör unika övergångshabitat mellan mark- och vattenområden och hyser därför en mycket speciell sammansättning av arter. Strandzoner är känsliga för reglering, erosion och slitage samt bortforsling och förlust av död ved.
- **Förekomst av naturvårdsarter**
Fältstudieområdet har goda förekomster av flertalet naturvårdsarter, särskilt talticka och reliktblöck. Dessa består både av rödlistade arter i behov av skydd, samt signalarter vars närvaro hänvisar tyder på områden med goda naturvärden. Särskilt talticka, reliktblöck och kolflarnlav är känsliga för exploatering då de kräver mycket specifika livsmiljöer.
- **Förekomst av berg, klippor och sten**
Bergväggar, klippor och stenblock utgör unika miljöer där mycket specialiserade arter kan finna utrymme att växa utan att konkurreras ut. Skrevor, grottor och andra hålrum erbjuder även skydd för en stor mängd arter. Dessa områden hotas dock av exploatering i form av övertäckning, sprängning, bortforsling och bebyggelse.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 19 av 23

6.3 Åtgärdsförslag för att minska negativ påverkan på naturvärden

- ✓ Iaktta stor försiktighet vid arbete intill eller med risk att inverka på naturvärdesobjekt 1, 6 och 7 med naturvärdesklass 2 - *högt naturvärde*. Dessa objekt är särskilt känsliga för negativ inverkan på gamla tallar, och därigenom förekomsten av talticka, reliktböck och kolflarnlav. Undvik även skuggning av dessa objekt, då många arter knutna till gamla tallar är beroende av god solinstrålning.
- ✓ Ta hänsyn till naturvärdesobjekt 2 och 3 med naturvärdesklass 3 - *påtagligt naturvärde* i planeringen. De viktigaste elementen i dessa naturvärdesobjekt är förekomsten av stående döda träd, grova lövträd och liggande död ved. Åtgärder som negativt inverkar på dessa element bör med fördel undvikas.
- ✓ Ta viss hänsyn till naturvärdesobjekt 5 och 7 med naturvärdesklass 4 - *visst naturvärde* i planeringen. Naturvärdesobjekt 4 hyser främst naturvärden knutna till äldre tallar. Undviks negativ inverkan på dessa kan objektets naturvärden till stor del bibehållas. Naturvärdesobjekt 6 hyser främst naturvärden knutna till förekomst av öppen hållmark. Hålls denna hållmark oexploaterad och öppen bibehålls även dessa naturvärden till stor del.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstäket, 2022	2022-11-16	Sida 20 av 23

7 KÄLLFÖRTECKNING

Tryckta källor

Artskyddsförordningen, 2007:845.

ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Naturvårdsverket 2009. Handbok 2009:2 - Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 - fridlysning och dispenser.

Nitare, J. (red.) 2019. Skyddsvärd skog, Naturvårdsarter, Skogsstyrelsen.

Norén, M., Nitare, J., Larsson, A., Hultgren, B. & Bergengren, I. 2002. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Strand, M., Aronsson, M., & Svensson, M. 2018. Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige - ArtDatabankens risklista. ArtDatabanken Rapporterar 21. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Digitala källor

ArtDatabanken. 2022. Artfakta för påträffade rödlistade arter. <http://artfakta.artdatabanken.se>

Artportalen. 2022. Sökning med polygon efter alla naturvårdsarter inom *förstudieområdet*. Sökperiod 2000-01-01 till 2022-09-28. <http://www.artportalen.se>

Lantmäteriet historiska kartor, © Lantmäteriet historiska-kartor@lm.se. Åtkomst 2022-09-28.

Mark- och miljööverdomstolen, MÖD 2012:4, Målnummer M5458-11, 2012-02-07

Miljööverdomstolen, MÖD 2008:36, Målnummer M3721-07, 2008-12-02

Naturvårdsverket, Skyddad natur kartverktyg, <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, åtkomst 2022-09-28.

Nacka kommun, 2016. Bilaga 1 Baggensstaket förslag till beslut NTN 20170124(229794).

Skogsstyrelsen, Skogens pärlor kartverktyg, <https://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>, åtkomst 2022-09-28.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 21 av 23

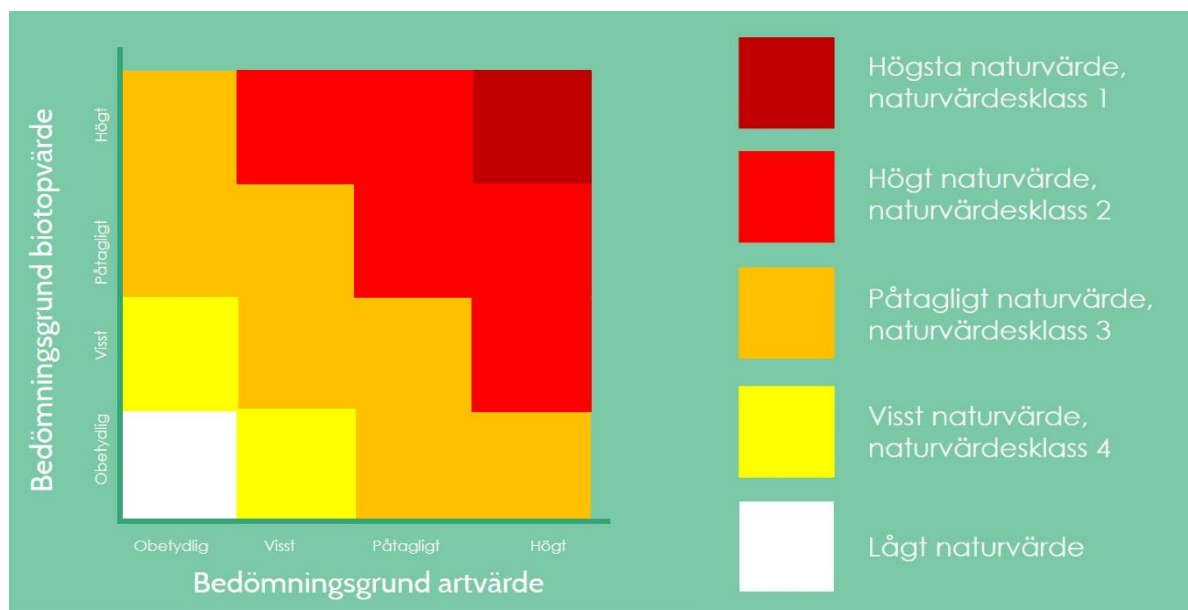
APPENDIX 1 - NATURVÄRDESINVENTERING ENLIGT SIS

För- och fältstudieområdet har inventerats och klassats enligt SIS-standard för naturvärdesinventering. Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden (objekt) av betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventeringen resulterar i avgränsning, naturvärdesklassning och beskrivning av avgränsade så kallade *naturvärdesobjekt*.

Standarden för naturvärdesinventering baseras på bedömningar av *biotop-* och *artvärde* för avgränsade naturvärdesobjekt (figur 6). Vid inventering av ett objekts *biotopvärde* kartläggs förekomst av ekologiskt värdefulla biotoper (livsmiljöer) och ekologiska strukturer, så som till exempel förekomst av gamla träd, block, död ved, småvatten och träd med bohål.

För att kartlägga ett objekts *artvärde* inventeras förekomster av naturvårdsarter, vilka beskrivs under 4.7. Dessa arter utgår i huvudsak från fastställda naturvårdsartslistor. Dessa artslistor är framtagna för hela landet och det är därför nödvändigt att justera dem efter lokala förutsättningar.

Art- och *biotopvärde* kombineras sedan enligt matrisen i figur 10, och genom detta erhålls ett objekts *naturvärde*. Vid denna inventering lades särskilt fokus på artgrupperna kärlväxter, svampar, lavar och mossor, dock utan att innebära någon fördjupad artinventering av nämnda artgrupper. Naturvärdesinventering enligt SIS-standard lägger inte stor vikt vid förekomst av fågelarter och större, mer mobila däggdjursarter inom naturvärdesobjekt, då dessa ofta röra sig över stora områden.

Figur 10. SIS-matrisen. Genom att kombinera ett objekts art- och biotopvärde fås dess naturvärdesklass.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 22 av 23

Naturvårdsarter

Naturvårdsarter är arter som till exempel kan indikera att ett område har förhöjt naturvärde, har en struktur som är typisk för denna biotop, hyser andra värdefulla arter, eller så är arten i sig av särskild betydelse för biologisk mångfald. I begreppet ingår bland annat rödlistade arter, skyddade arter, fridlysta arter, signalarter, nyckelarter, ansvarsarter och typiska arter.

Rödlistade arter

Rödlistade arter är en art som enligt den internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier inte bedöms ha långsiktigt livskraftig population i Sverige utan löper risk att försvinna från landet. Rödlistade arter utvärderas av Artdatabanken och listas i *Rödlistade Arter i Sverige 2020*. Arterna som ingår anges i sex olika kategorier:

- RE Nationellt utdöd
- CR Akut hotad
- EN Starkt hotad
- VU Sårbar
- NT Nära hotad
- DD Kunskapsbrist

Hotade arter

Hotade arter är arter som rödlistats i någon av kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN) och sårbar (VU) enligt *Rödlistade Arter i Sverige 2020*.

Fridlyst/skyddad art

Fridlysta eller skyddade arter är arter som omfattas av förbud enligt 4–9§§ Artskyddsförordningen.

Signalart

Signalarter är arter som används som indikatorer på att andra värdefulla naturvärden finns inom ett område. Att en signalart är närvarande kan exempelvis indikera att ett skogsområde är gammalt och förhållandevis orört eller att en ängsmark är välhävdad. Signalarter används även vid andra typer av inventeringar såsom exempelvis nyckelbiotopsinventeringar eller ängs- och betesmarksinventeringen. Signalarter hämtas från bland annat Skogsstyrelsens signalartslista, Jordbruksverkets ängs- och betesmarksinventering och signalarter enligt Natura 2000 för att indikera skyddsvärda naturmiljöer.

Nyckelarter

Arter vars förekomst på ett avgörande sätt påverkar förutsättningar för biologisk mångfald.

Ansvarsarter

Arter som har en betydande del av sin totala population inom ett begränsat geografiskt område i Sverige eller regionen.

Typiska arter

Arter vars förekomst indikerar så kallad *gynnsam bevarandestatus* hos aktuell naturtyp enligt EU's art- och habitatdirektiv.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
Naturvärdesinventering Baggensstaket, 2022	2022-11-16	Sida 23 av 23